

► Dopisy Marie Terezie a její dcery Marie Antoinetty

■ Historické otázky přímé

1. František Štěpán jí byl oporou a podporoval ji.
2. Za krizi může zkažení mravů, lhostejnost a nedostatek disciplíny (vše má původ v krizi náboženství, které bylo podrobena osvícenské kritice).
3. Královna-manželka má své dobré jednání uskutečňovat podobně jako ostatní lidé, tj. konat dobro pro druhé a svému králi-manželovi být „přítelkyní a důvěrníci“.
4. Vyhovovaly jí komorné, které si vybírala (madame de Cossé, madame de Chimay), oblíbil si ji starý král Ludvík XV., patrně měla náklonnost ke svému švagrovi hraběti z Artois (budoucí král Karel X.), naopak nesnášela svou švagrovou Marii Klotyldu a ministra zahraničí Emmanuela Armanda de Vignerot du Plessis, vévodu d'Aiguillon, na jehož pádu a odchodu ode dvora se po smrti Ludvíka XV. podílela.

■ Historické otázky kontextuální

1. Karel z Artois se později stal v době restaurace po napoleonských válkách francouzským králem jako Karel X. Kvůli snahám o posílení vlastní moci vypukla proti jeho vládě tzv. červencová revoluce v roce 1830, v jejímž důsledku musel král uprchnout do vyhnanství. Emigroval nejdříve do Velké Británie a roku 1832 přijal pozvání rakouského císaře Františka I., který jej ubytoval na Pražském hradě; často pobýval i v severočeských Teplicích; roku 1836 se ze zdravotních důvodů odstěhoval do Gorice (dnes Slovinsko), kde zemřel na cholera.
2. Odkazuje k poddanskému povstání, které vypuklo kvůli tomu, že se mezi lidmi rozšířila fáma o vydání tzv. zlatého patentu rušícího poddanství.
3. Jednalo se o venkovské rezidence panujících rodů, které byly v 18. století oblíbenější než městské rezidence jako Louvre, Tuilerie (v Paříži) nebo Hofburg (ve Vídni); přesídlení mimo hlavní město znamenalo „odtržení“ panovníka od života poddaných a uzavření „do zlaté klece“, v níž se obklopil jen šlechtou a vysokým klérem.
4. Smuteční oděv nosila Marie Terezie od smrti svého manžela Františka Štěpána Lotrinského roku 1765.
5. Jednalo se zejména o společný postup zejména v diplomacii a zahraniční politice; podporu Francie při vyvažování pruského vlivu ve Svaté říši římské nebo při expanzi na Balkán (na úkor osmanské říše); podpora habsburské monarchie byla naopak důležitá pro koloniální zájmy Francie včetně podpory americké války o nezávislost proti Velké Británii; významné bylo také francouzské nevměšování se do rusko-prusko-rakouského dělení Polska, neboť Francie do té doby Poláky silně podporovala (srov. např. války o polské nástupnictví ve 30. letech 18. století).